

сил серед обов'язків військовослужбовців і командирів вказано пункти про дотримання стандартів доброчесності. Текст: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3387/188/128086/>

88. **Київ, Вільнюс і Варшава протидіють спільним викликам** // Уряд. кур'єр. — 2018. — 14 листоп. (№ 214). — С. 1. *Йдеться про IX сесію Міжпарламентської асамблеї Верховної Ради України (ВР України), Сеймасу Литовської Республіки, Сейму та Сенату Республіки Польща, яка завершила свою роботу у Вільнюсі. У підсумковому документі, ухваленому на сесії, висловлено підтримку суверенітету, незалежності і територіальної цілісності України. Підкреслено важливість зміцнення національної ідентичності й духовних засад народів трьох країн і позитивно оцінено відновлення автокефалії Української православної церкви (УПЦ). Сторони також підтримали майбутнє членство України в Європейському Союзі (ЄС) і НАТО та ініціативу щодо запровадження повномасштабної операції з підтримання миру ООН на всій території Донецької та Луганської областей, включно з тимчасово окупованими територіями. Висловлено занепокоєння з приводу воєнної агресії Російської Федерації (РФ) проти України та прагнень Росії зірвати Мінські домовленості через проведені 11 листопада псевдовибори в непідконтрольних уряду районах Донбасу. Акцентовано увагу на серйозних загрозах, які виникають внаслідок спроб РФ впливати на виборчі процеси у всіх країнах для дестабілізації внутрішньої ситуації.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/kiyiv-vilnyus-i-varshava-protidiyut-spilnim-viklik/>

89. **Кінцевий документ IX сесії Асамблеї членів Верховної Ради України, Сеймасу Литовської Республіки та Сейму і Сенату Республіки Польща** // Голос України. — 2018. — 14 листоп. (№ 215). — Електрон. ресурс. *В ухваленому у Вільнюсі 13 листопада 2018 р. документі висловлено підтримку суверенітету, незалежності та територіальної цілісності України у межах її міжнародно визнаних кордонів. Наголошено*

на важливості зміцнення національної ідентичності і духовних засад народів трьох держав, зокрема, підтримано відновлення автокефалії Української православної церкви. Представники вищих законодавчих органів України, Литви і Польщі засудили так звані вибори, організовані Російською Федерацією (РФ) в порушення Мінських домовленостей на тимчасово окупованих українських територіях Донецької та Луганської областей, та заявили про свою відмову визнати їх результати. Акцентовано також увагу на проблемах енергетичної та інформаційної безпеки і необхідності спільної боротьби із загрозами в цих сферах. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310039>

90. **Козлюк С. Вибухи й безкарність** / Станіслав Козлюк // Укр. тиждень. — 2018. — № 41 (12–18 листоп.). — С. 4–6. *Висвітлено події, коли у ніч на 9 жовтня 2018 року о пів на четверту в Чернігівській області поблизу міста Ічня почали вибухати снаряди. Україна фактично втратила ще один склад боєприпасів. На села й поля навколо впали сотні снарядів. За кілька годин із зони ураження евакуювали понад 12 тис. осіб. Трагедія вкотре повторилася. За офіційною інформацією Міністерства оборони України, на складах зберігалось близько 40 тис. тонн боєприпасів. Територію в радіусі 16 км від епіцентру вибухів оголосили зоною надзвичайної ситуації. У радіусі 20 км для польотів закрили повітряний простір. Призупинили рух залізничного та автомобільного транспорту. Тимчасово перекрили рух на дорогах державного значення. У перші години інтенсивність була два-три вибухи на секунду. У зоні ризику опинилися 20 тис. людей. У прилеглих до зони лиха селах і містах почали приймати біженців. За кілька годин після початку пожежі в самій Ічні та довкола неї працювали не тільки поліція та рятувальники, а й волонтери.* Текст: <https://tyzhden.ua/Society/221041>

91. **Коношук С. Запобігання корупції – одне з пріоритетних завдань у Збройних силах України** / Станіслав Коношук ; бесіду вела Катерина Климченко // Нар. армія. — 2018. — 8 листоп. (№ 45). — С. 2.

Наведено матеріали виступу на брифінгу начальника відділу з питань запобігання та виявлення корупції Міністерства оборони України Станіслава Коношука стосовно організованого Міністерством оборони виконання антикорупційних заходів за трьома міжнародними програмами НАТО. Він зазначив, що за допомогою Міністерства оборони Королівства Норвегія триває розробка Проекту щодо зниження ризиків корупції в системі управління персоналом Міністерством оборони України. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5577-%2808-11-2018%29.pdf>

92. **Костинский С. Война в эфире** / Сергей Костинский ; беседу вела Евгения Королева // Фокус. — 2018. — № 45 (9 листоп.). — С. 46-49. *В інтерв'ю член Національної Ради з питань телебачення і радіомовлення, який здійснює нагляд за розвитком українського телерадіомовлення на окупованих територіях Сергій Костинський, розповів, чому неможливо позбавити кримчан українських передач, чи реально отримати зворотний зв'язок з окупованими територіями й чим відрізняються пасивні й активні глядачі. Зокрема, він акцентував увагу на мовному питанні радіо та телефірів, де, за законом, 75 % контенту мовлення має бути українською мовою. Текст: <https://focus.ua/archive-2018/411759-fokus-45-599.html>*

93. **Кулиш Я. Националисты против автовокзала** / Ярослав Кулиш // КП в Украине. — 2018. — 14 нояб. (№ 167). — С. 4. *Йдеться про акцію протесту представників націоналістичної організації С-14, яка відбулася у Києві. Основна претензія – відмова міжміських перевізників надавати учасникам АТО безкоштовний проїзд. Голова асоціації автомобільних перевезень України Олексій Павленко стверджує, що робочої системи компенсації пільгових проїздів в Україні немає, причому неважливо чи ти учасник АТО чи пенсіонер.*

94. **Лавренюк С. Ратифікація Римського статуту дозволить забезпечити незворотність покарання за воєнні злочини** / Сергій Лавренюк // Голос України. — 2018. — 17 листоп. (№ 218). — Електрон. ресурс. *Йдеться про проведений у Верховній Раді України (ВР України)*

40-й щорічний форум транснаціональної мережі членів парламентів "Парламентарі за глобальні дії" та 10-ту Консультативну асамблею парламентарів за Міжнародний кримінальний суд та верховенство права. У своєму виступі президент "Парламентарів за глобальні дії", віце-президент Парламентської асамблеї Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) Маргарет Седерфельт (Швеція) зазначила, що кампанія за всеосяжність Римського статуту "націлена на забезпечення ефективної співпраці з Міжнародним кримінальним судом усіх національних юрисдикцій, що дозволить забезпечити уникнення безкарності тими, хто вчинив тяжкі міжнародні злочини". Голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Григорій Немиря наголосив, що ратифікація Римського статуту дозволить найбільш повно та ефективно використати такий впливовий міжнародний механізм захисту прав людини як Міжнародний кримінальний суд (МКС). Григорій Немиря нагадав, що ВР України вже двічі зверталася до МКС із заявою про визнання його юрисдикції щодо злочинів, скоєних проти учасників протестів на Майдані, та щодо російської агресії на Донбасі. На конференції також виступили голова представництва Європейського Союзу (ЄС) в Україні Хюг Мінгареллі, заступник Генерального прокурора України Дмитро Сторожук, президент Асамблеї держав-учасниць Римського статуту МКС О-Гон Квон (Республіка Корея) та віце-президент МКС Марк Перрен де Брішамбо. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310180>

95. **Лосєв І. "Працюють на себе, а не на державу"** / Ігор Лосєв // Країна. — 2018. — № 41 (25 жовт.). — С. 33. Проаналізовано оприлюднену в прямому ефірі на проекті "Право на владу" розмову заступника голови Чернігівської облдержадміністрації Сергія Сергієнка з пенсіонером, місцевим жителем Миколою Решетнюком із села Августівка Ічнянського району на Чернігівщині, який не покинув оселі й залишився наглядати за

господарством, його обійстя постраждало від снарядів. Запис обривається, коли заступник керівника облдержадміністрації ображає господаря. Наголошено на бездіяльності державного апарату та безкарності керівників районних і обласних адміністрацій, яких жителі тих територій не в змозі обрати та проконтролювати їх діяльність.

Текст: https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_pracyuyut-na-sebe-a-ne-na-derzhavu/865691

96. **Магда Е. Белые лебеди** / Евгений Магда // Корреспондент. — 2018. — № 21 (9 нояб.). — С. 20-25. *Висвітлено зміни у системі міжнародних відношень, які несуть у собі прикмети нової холодної війни. Зазначено, що ці зміни почались за декілька років до анексії Криму й агресії Росії на Донбасі. Світ на початок ХХІ ст. став багатополярним і в ньому не працюють старі схеми. Наголошено, що "агресивність Росії повернула до життя Південноатлантичний альянс". Досліджено, які шанси має Україна під час "холодної війни 2.0". Подано інфографіку під назвою "Повернення до холоду", де у хронологічному порядку подано ключові події, що характеризують зміни зовнішньополітичного клімату, починаючи від 2007 р. – промови Президента Росії В. Путіна на Мюнхенській конференції і закінчуючи масштабними навчаннями НАТО, що проходять у жовтні–листопаді 2018 року.* Текст: <https://korrespondent.net/world/4031008-belye-lebedy-novaia-kholodnaia-voina-v-myre>

97. **Магда Е. Третий Минск идет** / Евгений Магда // Корреспондент. — 2018. — № 21 (9 нояб.). — С. 26-29. *Проаналізовано ефективність мінського переговорного процесу з урегулювання ситуації на Сході України. У хронологічному порядку наведено ключові етапи міжнародних переговорів і наголошено на позиціях учасників переговорного процесу, у тому числі – тристоронньої контактної групи. Починаючи з червня 2014 року, висвітлено події, що відбулись у форматі країн Нормандської четвірки; у форматі "Мінськ – 1", де було підписано*

Мінський протокол. Зосереджено увагу на зустрічах у межах "Мінськ – 2" та підписанні другої Мінської угоди у розпал боїв за Дебальцево. Наведено аналіз подальших дій на виконання умов протоколу, серед яких – масштабний обмін полоненими й заручниками у грудні 2017 року. Визначено передумови майбутніх зустрічей у форматі "Мінськ – 3".

Текст: <https://korrespondent.net/ukraine/4031351-tretyi-mynsk-ydet-cheho-zhdai-na-donbasse>

98. **Мирошниченко А. ОРДЛО-шоу не должно продолжаться /** Антонина Мирошниченко // Вечер. вести. — 2018. — 12–8 нояб. (№ 45). — С. 5. *Йдеться про проведені на непідконтрольній Україні території Донбасу псевдовибори під назвою "вибори керівників республік і депутатів парламенту". Зазначено, що таким чином Російська Федерація (РФ) намагається легітимізувати ватажків самопроголошених "республік" та зробити їх учасниками переговорів в Мінському форматі. Наголошено, що вибори ніколи не будуть визнані цивілізованим світом, і реакцією на них повинно бути посилення санкцій проти Росії.* Текст: <https://gazetavv.com/news/policy/1541782074-ordlo-shou-ne-dolzno-prodolzhatsya.html>

99. **Міжпарламентське співробітництво, яке базується на спільних цінностях //** Голос України. — 2018. — 13 листоп. (№ 214). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про візит Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія до Литви для участі в роботі 9-ї сесії Міжпарламентської асамблеї Сейму Литовської Республіки, Сейму і Сенату Республіки Польща та ВР України. У своєму виступі під час засідання Міжпарламентської асамблеї Голова ВР України закликав розглядати нинішні проблеми в історичному контексті і нагадав, що ворогом державності трьох держав завжди була Росія. Андрій Парубій наголосив на важливості міжпарламентського співробітництва України, Литви та Польщі і зазначив, що в міжпарламентському форматі можна вирішити низку важливих питань. Голова ВР України закликав спільно*

виробляти стратегію в енергетичній та інформаційній безпеці, а також в гуманітарній сфері. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309983>

100. **Наєв С. Командувач Об'єднаних сил, генерал-лейтенант Сергій Наєв: Російські "вибори" на окупованих територіях не змінили мети Об'єднаних сил** / Сергій Наєв ; бесіду вели Дмитро Шкурко, Олексій Бобовніков // Уряд. кур'єр. — 2018. — 17 листоп. (№ 217). — С. 3. *Подано матеріали бесіди з командувачем Об'єднаних сил, генерал-лейтенантом Сергієм Наєвим про ситуацію в зоні бойових дій після проведення так званих "виборів" на окупованій території Донбасу. Сергій Наєв прокоментував спроби ворога дискредитувати Збройні сили України та наголосив, що агресор ніколи не зможе підірвати віру українців у власну армію. Також акцентовано увагу на проблемі психологічної реабілітації ветеранів, яка, на думку Сергія Наєва, має стати складовою довгострокової політики держави.* Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/komanduvach-obyednanih-sil-general-lejtenant-sergi/>

101. **Нові санкції за окупацію** // Голос України. — 2018. — 10 листоп. (№ 213). — Електрон. ресурс. *Йдеться про нові санкції, запроваджені Міністерством фінансів Сполучених Штатів Америки (США) проти Росії в зв'язку з її агресією проти України та окупацією Криму. В заяві Міністерства фінансів зазначено, що нові санкції свідчать про "міцне партнерство Сполучених Штатів з Україною та Європейським Союзом і спільне протистояння незаконній анексії та окупації Криму і використанню сили для отримання контролю над Донецьким та Луганським регіонами на Сході України".* Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/309909>

102. **ООН вважає "вибори" на Донбасі порушенням Конституції України та Мінських угод** // Нар. армія. — 2018. — 15 листоп. (№ 46). — С. 2. *Наведено коментарі речника генерального секретаря ООН Фархана Хака щодо організованих Росією виборів на окупованих територіях*

Донбасу. Він наголосив, що "питання виборів на Сході України визначають Мінські домовленості та українська Конституція, тому будь-які односторонні дії порушують як одне, так і друге". Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5578-%2815-11-2018%29.pdf>

103. **Охотін П. Стратегія миру від Тимошенко – реалістична та здатна принести перемогу Україні** / Петро Охотін // События (Бахмут). — 2018. — 7 нояб. (№ 45). — С. 4. Наведено коментарі політичного оглядача Петра Охотіна щодо "стратегії миру", презентованої народним депутатом України Юлією Тимошенко на національному форумі "Нова стратегія миру та безпеки", що відбувся 1 листопада 2018. Зазначено, що "стратегія миру від Тимошенко – реалістична ..., враховує виклики сучасного світу та намагатиметься змусити наших партнерів виконувати Будапештський меморандум". Наголошено, що Форум, присвячений новій стратегії миру та безпеки, став третьою подією в межах презентації "Нового курсу" Юлією Тимошенко.

104. **Перемогу забезпечить солідарність усього вільного світу** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 14 листоп. (№ 215). — Електрон. ресурс. *Йдеться про дводенний візит Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія до Литви в рамках ІХ сесії Міжпарламентської асамблеї Сеймасу Литовської Республіки, Сейму і Сенату Республіки Польща та ВР України. Під час зустрічі голів парламентів з Прем'єр-міністром Литовської Республіки Саулюсом Сквернялісом Андрій Парубій закликав сторони "виробляти спільну стратегію політики захисту інформаційної безпеки та кібербезпеки" і поглиблювати співробітництво в енергетичній сфері. Під час спілкування з журналістами Голова ВР України прокоментував вибори, які пройшли на окупованих територіях Донбасу та зазначив, що "Російська Федерація продемонструвала, що зриває будь-які мирні домовленості та в односторонньому порядку виходить з процесу переговорів, які б дозволили політико-дипломатичним шляхом розв'язати*

проблему окупованих територій”. Виступаючи на пленарному засіданні Сеймасу Литовської Республіки Андрій Парубій наголосив, що протягом століть Україну, Литву та Польщу об’єднують спільні цілі в боротьбі за власну державність. Він зазначив, що Міжпарламентська асамблея Україна – Польща – Литва, на якій обговорюються і пропонуються алгоритми забезпечення інформаційної, енергетичної та економічної безпеки, покликана гарантувати безпеку ”і наших країн, і всього вільного світу”. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310030>

105. Писана Н. Європейські лідери твердо підтримують Україну : у Фінляндії Петро Порошенко досяг важливих політичних домовленостей / Наталя Писана // Уряд. кур’єр. — 2018. — 9 листоп. (№ 212). — С. 2. *Надано інформацію про візит Президента України Петра Порошенка до Гельсінкі, де відбувся розширений саміт Європейської народної партії. В ході візиту Президент України зустрівся із Президентом Європейської народної партії Джозефом Додем та проінформував його про напружену ситуацію на Донбасі, активну мілітаризацію й порушення прав людини в окупованому Росією Криму, а також відзначив нагнітання напруження в акваторії Азовського моря та Керченської протоки. Про важливість консолідації міжнародних зусиль для відновлення територіальної цілісності України та протидії подальшій агресії Російської Федерації (РФ) Петро Порошенко говорив з Прем’єр-міністром Республіки Хорватія Андреєм Пленковичем. Широке коло питань двостороннього співробітництва глава Української держави обговорив з Президентом Фінляндської Республіки Саулі Ніністьо. Президент України зустрівся також з керівництвом Європейської комісії і з предстоятелем Фінляндської православної церкви архієпископом Левом, якому висловив подяку за підтримку Православною церквою Фінляндії автокефалії Української православної церкви. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/yevropejski-lideri-tverdo-pidtrimuyut-ukrayinu/>*

106. **Писана Н. ЄС стоїть поряд з Україною : таке позитивне послання долетіло до нашої країни з Фінляндії** / Наталя Писана // Уряд. кур'єр. — 2018. — 10 листоп. (№ 212). — С. 3. *Надано інформацію про прес-конференцію Президента України Петра Порошенка після завершення розширеного саміту Європейської народної партії в Гельсінкі. Президент України зазначив, що основними питаннями обговорення під час роботи саміту було збереження миру та єдності Європейського Союзу (ЄС) і підтримка в цьому контексті України в її боротьбі з агресором. Петро Порошенко повідомив, що закликав європейських лідерів продовжити санкції проти Російської Федерації (РФ) у зв'язку з відсутністю будь-якого прогресу щодо імплементації Мінських угод, а також наголосив на необхідності посилення міжнародного тиску на російську сторону для звільнення українських політичних в'язнів. Коментуючи свою зустріч з предстоятелем Фінляндської православної церкви архієпископом Левом, Президент України акцентував увагу на тому, що архієпископ висловив повну підтримку створенню автокефальної Української православної церкви.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/yes-stoyit-poryad-z-ukrayinoyu/>

107. **Писана Н. Як загасити вогонь війни? : "Паризький форум заради миру", ініційований президентом Франції Еммануелем Макроном, шукав відповіді на континентальні виклики** / Наталя Писана // Уряд. кур'єр. — 2018. — 13 листоп. (№ 214). — С. 2. *Надано інформацію про участь Президента України Петра Порошенка в пам'ятній церемонії в Парижі з нагоди 100-річчя з дня закінчення Першої світової війни. Під час спілкування з журналістами Президент України прокоментував результати своєї зустрічі з Президентом Франції Еммануелем Макроном та Федеральним канцлером Федеративної Республіки Німеччини Ангелою Меркель. Сторони обговорили проблему врегулювання ситуації на Донбасі, ініціативу України щодо запровадження миротворчої місії на окупованих територіях Донецької і*

Луганської областей та питання звільнення українських політичних полонених і військових, яких незаконно утримують у в'язницях Росії та в анексованому Криму. Президент України також наголосив, що фейкові вибори на Донбасі засудила абсолютна більшість партнерів України. Глава Української держави назвав ці вибори "жахливою подією" та висловив впевненість, що їх результати "ніхто ніколи не визнає". Він підкреслив що це "брутальне порушення" Мінських домовленостей Росією, яка є справжнім ініціатором та організатором "виборів" на непідконтрольних Україні територіях. Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/yak-zagasiti-vogon-vijni/>

108. **Підтримати заручників Кремля** // День. — 2018. — 16–17 листоп. (№ 208/209). — С. 2. *Подано інформацію, що 15 листопада цього року у Києві на Михайлівській площі відбулася акція "Порожні стільці" на підтримку українських політичних в'язнів у Росії й Криму, а також полонених у самопроголошених республіках на Сході України. Як повідомляють організатори події, Український ПЕН та Центр Громадянських Свобод, з кінця 1980-х років за ініціативи PEN International порожній стілець символізує автора, який не може бути присутнім на певній події через ув'язнення, затримання, зникнення, загрозу життю чи вбивство.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/pidtrymaty-zaruchnykiv-kremlya>

109. **Полищук О. О чем говорят результаты "выборов" в ОРДЛО** / Олег Полищук // Деловая столица. — 2018. — 19 нояб. (№ 47). — С. 2, 3. *Подано інформацію про вибори на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, які відбулися 11 листопада цього року.*

110. **Попович Д. Крымские нарушители : как заставить РФ исполнять крымские санкции** / Денис Попович // Сегодня. — 2018. — 15 нояб. (№ 206). — С. 6. *Йдеться про те, що за останній рік було зафіксовано 1207 незаконних заходів в кримські порти вантажних суден і*

танкерів. Про це повідомило Міністерство з питань окупованих територій. У МінТОГ нагадують, що з квітня 2014 року морські порти, розташовані на території АРК (Євпаторія, Керч, Севастополь, Феодосія, Ялта) є закритими. У відомстві підкреслюють, що заходження суден під іноземними прапорами до закритих морських портів і терміналів, розташованих на території АР Крим та міста Севастополь, є порушенням норм міжнародного права. Ці дії порушують суверенітет України, її законодавство і тягнуть за собою відповідальність судновласників, операторів і капітанів суден, зокрема, кримінальну. На думку експертів, зупинити це може лише посилення санкцій проти РФ.

111. Пояс свободи, щит Європи захищають увесь європейський простір / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 15 листоп. (№ 216). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про спільну прес-конференцію спікерів парламентів України, Литви та Польщі після завершення роботи ІХ сесії Міжпарламентської асамблеї. Голова Верховної Ради України (ВР України) Андрій Парубій подякував усім учасникам асамблеї за професійну і якісну роботу, в результаті якої підписано кінцевий документ, який фактично є дорожньою картою про взаємодію трьох держав на найближчі роки. Андрій Парубій зазначив, що в документі акцентовано увагу на питаннях мілітарної, енергетичної та інформаційної безпеки. Серед важливих рішень, ухвалених під час ІХ сесії Міжпарламентської асамблеї, Голова ВР України назвав рішення про підготовку спільної резолюції до річниці початку Другої світової війни, яку повинні синхронно ухвалити парламенти Грузії, України, Литви, Польщі, Фінляндії, Естонії і Латвії. Андрій Парубій висловив переконання, що спільними зусиллями буде створено "пояс свободи, той щит Європи, які захищають не тільки наші країни, а й увесь європейський простір".* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310053>

112. Резолюція про українців, яких РФ не поставила на коліна // Голос України. — 2018. — 17 листоп. (№ 218). — Електрон. ресурс.

Йдеться про ухвалений Третім комітетом Генеральної Асамблеї ООН (ГА ООН) 15 листопада 2018 р. оновлений проект резолюції "Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим і Севастополі, Україна". Президент України Петро Порошенко зазначив, що резолюція ГА ООН містить положення про долю українських політичних в'язнів Кремля, боротьба за звільнення яких триває щоденно. "Міжнародна відповідальність за агресію, окупацію, порушення прав людини неминуча", – висловив впевненість Петро Порошенко. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310181>

113. **Саакян О. Псевдовибори: що задумав Кремль** / Олег Саакян, Сергій Солодкий // Експрес. — 2018. — 15–22 листоп. (№ 46). — С. 5. *Йдеться про проведення незаконних "виборів" на окупованому Донбасі та реакцію на їх проведення Міністерства закордонних справ України. В заяві зазначено, що проведення виборів є порушенням норм та принципів міжнародного права й українського законодавства. Подано матеріали бесіди з експертами – політологом Олегом Саакяном, одним із лідерів руху спротиву російській агресії "Донецьк – це Україна", та першим заступником директора Центру "Нова Європа" Сергієм Солодким про те, якими можуть бути наслідки проведення псевдовиборів в ОРДЛО.*

114. **Систему військового управління трансформуватимуть поетапно** // Нар. армія. — 2018. — 8 листоп. (№ 45). — С. 2. *Подано матеріали зустрічі начальника Генерального штабу — Головнокомандувача Збройних Сил України генерала армії України Віктора Муженка з британським радником високого рівня генералом (у відставці) Сером Ніколасом Паркером, що відбулась у рамках чергового раунду робочих консультацій з питань визначення перспективної системи військового управління та керівництва силами оборони. Як зазначив очільник Генштабу, зустріч присвятили пошуку найбільш оптимальних шляхів приведення командної системи Збройних Сил України до рівня*

взаємосумісності з НАТО. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5577-%2808-11-2018%29.pdf>

115. **Смаглій К. Про "військо" Кремля в гібридній війні проти Заходу** / Катерина Смаглій // День. — 2018. — 16–17 листоп. (№ 208/209). — С. 10. *Подано інформацію про міжнародні PR-платформи та установи Російської Федерації, які ведуть ідеологічно-підривну роботу понад 10 років і отримують мільярдні бюджети від російських олігархів. Розглянуто пропагандистську діяльність дискусійного клубу "Валдай", та організацій "Россотрудничество", Фонд "Русский мир" та Фонд Горчакова.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/pro-viysko-kremlya-v-gibrydny-viyni-proty-zahodu>

116. **Сміян Н. Закриття поштових відділень у селах неприйнятне** / Надія Сміян // Голос України. — 2018. — 10 листоп. (№ 213). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про ранкове засідання сесії Верховної Ради України (ВР України) 9 листопада 2018 р. Під час години запитань до уряду від Кабінету Міністрів України (КМ України) виступив міністр культури Євген Нищук, який проінформував про підтримані урядом ініціативи міністерства: про повернення фінансування єдиного хореографічного училища за рахунок коштів державного бюджету, про підвищення оплати праці музейних працівників та педагогічних працівників загальноосвітніх програм у спеціалізованих школах-інтернатах, про перелік книг, рекомендованих для поповнення фондів публічних бібліотек тощо. Міністр також зазначив, що системна робота Міністерства культури дозволила цього року включити до національного переліку чотири елементи нематеріальної культурної спадщини України, а до ЮНЕСКО направлено номінаційне дос'є "Традиція косівської мальованої кераміки" для включення до репрезентативного списку. Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман відповів на запитання народних депутатів щодо ситуації навколо "Ощадбанку" й "Укрпошти" та повідомив, що дав доручення*

аудиторській службі перевірити ціну за послуги доставки "Укрпоштою" пенсій. Перший заступник Голови ВР України Ірина Геращенко звернулася до лідерів усіх фракцій та українських політиків з проханням публічно засудити псевдовибори на невідконтрольній Україні території Донбасу, заплановані ватажками сепаратистів та їх російськими кураторами на 11 листопада. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309897>

117. **Співпраця України й Туреччини в оборонно-технічній сфері є взаємовигідною** // Нар. армія. — 2018. — 8 листоп. (№ 45). — С. 2. Подано матеріали інтерв'ю Президента України Петра Порошенка інформаційній агенції Анадолю Ажанси. Він, зокрема, зазначив, що "співпраця України й Турції в оборонно-технічній галузі є продуктивною та взаємовигідною. ... Ми демонструємо нашу підтримку і надійність турецькому оборонно-безпековому сектору продуктами у різних сферах, починаючи, насамперед, зі сфери авіації, танкобудування тощо". Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5577-%2808-11-2018%29.pdf>

118. **Тарасова Д. По разные стороны барикад : как немцам удалось объединить свою страну** / Дарья Тарасова // Фокус. — 2018. — № 45 (9 листоп.). — С. 30-33. У зв'язку із 29-ю річницею падіння Берлінської стіни проаналізовано, які відмінності сьогодні існують між Східною та Західною Німеччиною та чому Україні варто брати уроки реінтеграції у головної економіки Євросоюзу. Наголошено, що поки основна материкова частина України йде шляхом євроінтеграції, окуповані Донбас і Крим все сильніше консервуються ідеологією "русского мира". І чим пізніше відбудеться воз'єднання, тим складніше й болючіше воно буде для всіх українців. Текст: <https://focus.ua/economics/411606-po-raznye-storony-barrikad.html>

119. **Требор И. "Выборы" в оккупации: ярмарки, талоны и салют** / Илья Требор, Станислав Донец // Сегодня. — 2018. — 13 нояб. (№ 204). — С. 2. Йдеться про проведення "виборів" на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей. Зазначено, що

після оголошення результатів Центральної виборчої комісії України оприлюднила заяву, у якій назвала нелегітимними проведення "виборів" на непідконтрольних Києву територіях Донбасу. На думку ЦВК, згадане голосування організоване і проведене з порушенням норм Конституції України та виборчого законодавства, всупереч нормам і принципам міжнародного права.

120. Тригуб О. Небезпечні сюрпризи землі Донбасу / Олексій Тригуб, Володимир Віват // Нар. армія. — 2018. — 8 листоп. (№ 45). — С. 8. *Висвітлено проблему розмінування території Донбасу. Зазначено, що після завершення бойових дій на Сході України знадобиться не одне десятиліття, щоб повністю розмінувати території Донецької та Луганської областей. Розглянуто поняття "мінна війна". Зазначено, що Україна майже два десятиліття тому підписала Оттавську конвенцію про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва й передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення. Відповідно до взятих на себе зобов'язань, наша країна вже 2003 р. знищила останню протипіхотну міну. Російські окупанти продовжують застосовувати на Сході України заборонені міжнародними конвенціями протипіхотні міни.* Текст: <https://milnavigator.tv/nebezpechni-syurpryzy-zemli-donbasu/>

121. У Раді ЄС обговорили шляхи реагування на фейкові вибори // Голос України. — 2018. — 20 листоп. (№ 219). — Електрон. ресурс. *Йдеться про обговорення міністрами закордонних справ Європейського Союзу (ЄС) у Брюсселі ситуації в Україні та шляхів можливого реагування на факт проведення так званих виборів на окупованих територіях Донбасу. Зазначено, що в зв'язку з проведенням незаконних виборів можуть бути запроваджені нові санкції проти Російської Федерації (РФ).* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310285>

122. Український OPFOR обмінюється практичним досвідом із військовими інструкторами війська польського // Нар. армія. — 2018. — 15 листоп. (№ 46). — С. 2. *Поінформовано, що на базі Міжнародного*

центру миротворчості та безпеки Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного триває підготовка військовослужбовців Збройних Сил України за стандартами НАТО. Зокрема, військовики єдиного в українському війську спеціалізованого підрозділу позначення практичних дій противника батальйону OPFOR обмінюються практичним досвідом із військовими інструкторами Війська Польського. Зазначено, що ініціатива створення українського OPFOR належить американським військовим інструкторам, адже такі підрозділи вже півстоліття успішно функціонують в армії США. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5578-%2815-11-2018%29.pdf>

123. **Хлопці, які стоять на передовій, захищають не тільки країну, а й увесь цивілізований світ** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 13 листоп. (№ 214). — Електрон. ресурс. *Йдеться про відвідання Головою Верховної Ради України (ВР України) Андрієм Парубієм та президентом Парламентської асамблеї НАТО Расою Юкнявічене Донецької області, зокрема КВПІІ "Гнутове", де вони поспілкувалися з журналістами. Відповідаючи на запитання щодо проведення так званих виборів на непідконтрольних територіях, Андрій Парубій назвав "великою трагедією те, що такі факти можуть існувати в українській державі" та зазначив, що "люди є заручниками кремлівського режиму і бойовиків". Раса Юкнявічене також засудила проведення фейкових виборів на тимчасово окупованих територіях та закликала їх не визнавати. Голова ВР України підкреслив, що "Україна йде сьогодні дуже чітким шляхом до інтеграції в ЄС, і одним із стратегічних завдань нашої держави є членство в НАТО". Він акцентував увагу на ухвалених парламентом змінах до закону про засади внутрішньої та зовнішньої політики щодо членства в НАТО, та висловив впевненість, що стратегічний курс на співробітництво з Альянсом буде закріплено в Конституції України. Президент Парламентської асамблеї НАТО відзначила роль України для безпеки Європи та євроатлантичного*

простору та подякувала українським військовим за "захист свобод усієї Європи". Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309987>

124. **Цивільних у Широкиному немає** // Голос України. — 2018. — 10 листоп. (№ 213). — Електрон. ресурс. *Йдеться про робочу поїздку Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія та президента Парламентської асамблеї НАТО Раси Юкнявічене до Донецької області, в ході якої вони взяли участь у робочій нараді за участі заступника начальника генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) і командувача об'єднаного оперативного штабу ЗСУ генерал-лейтенанта Сергія Наєва. Члени делегації, до складу якої входили народні депутати та представники Парламентської асамблеї НАТО, оглянули селище Широкине та з'ясували, що в селищі цивільних громадян немає, тут живуть тільки військові.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309923>

125. **Шевченко А. Вибори на Донбасі можуть відбутися тільки після деокупації** / Анна Шевченко // Голос України. — 2018. — 16 листоп. (№ 217). — Електрон. ресурс. *Подано коментар Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України), Уповноваженого Президента України щодо мирного врегулювання ситуації на Донбасі Ірини Геращенко щодо проведених на окупованій території Донбасу псевдовиборів та проблеми звільнення політичних в'язнів – заручників Кремля. Ірина Геращенко зазначила, що вибори на Донбасі можливі лише після деокупації та демілітаризації регіону, а фейкові вибори 11 листопада – "це фарс і провокації, організовані Російською Федерацією на Донбасі, які не мають нічого спільного із законодавством України, міжнародним правом і Мінськими угодами". Політик також наголосила, що немає "жодного позитивного сигналу з боку Росії щодо готовності зрушити з місця питання звільнення заручників Кремля". Ірина Геращенко акцентувала увагу на ухвалених у межах 83-ї сесії Генеральної асамблеї ООН резолюціях – стосовно порушень прав людини в окупованому Криму і мілітаризації Чорноморського регіону та Азовського моря, які свідчать*

про підтримку України міжнародною спільнотою. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310150>

126. Шевченко А. Чому поранені військовослужбовці мають самі доводити, що отримали бойову травму? / Анна Шевченко // Голос України. — 2018. — 17 листоп. (№ 218). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про круглий стіл на тему "Військово-лікарська експертиза: корупційні ризики та бюрократичні перепони", проведений за ініціативи підкомітету з питань взаємодії з громадянським суспільством Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань запобігання і протидії корупції та за участі ветеранів Антитерористичної операції (АТО) на Сході України та Операції Об'єднаних сил (ООС). Під час засідання йшлося про те, як складно пораненим військовослужбовцям отримати групу інвалідності та довести, що їхні захворювання пов'язані з перебуванням у зоні бойових дій. Свої думки щодо означеної проблеми висловили голова підкомітету Ігор Луценко, перший заступник голови Комітету ВР України з питань охорони здоров'я Оксана Корчинська, представники Міністерства оборони, центральної військово-лікарської комісії. Народні депутати погодили надіслати депутатські запити і звернення до військової прокуратури та інших правоохоронних органів і закликали Міністерство оборони створити спеціальну гарячу лінію для вирішення проблем поранених військовослужбовців.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310203>

127. Шульман О. Що засвідчили змагання на найкращу артилерійську батарею / Олександр Шульман // Нар. армія. — 2018. — 8 листоп. (№ 45). — С. 13. *Йдеться про показові виступи артилеристів із різних бригад, що відбулись на полігоні "Дівички" (Чернігівська область). Зазначено, що протитанкісти чи не єдині з "богів війни", які бачать танки противника крізь приціл. Рахунок у таких двобоях іде на секунди.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/11/07/shho-zasvidchyly-zmagannya-na-najkrashhu-artylerijsku-batareyu/>

128. Юрченко М. Цьогоріч армія отримала 3500 одиниць озброєння : техніку передають і на передову в зону ООС, і для навчання курсантів / Михайло Юрченко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 16 листоп. (№ 216). — С. 2. *Йдеться про відвідання Секретарем Ради національної безпеки та оборони України (РНБО) Олександром Турчиновим Київського бронетанкового заводу. Олександр Турчинов акцентував увагу на позитивних зрушеннях у сфері постачання зброї Українському війську та висловив впевненість, що ці позитивні тенденції буде продовжено у державному оборонному замовленні на наступний рік і в Державному бюджеті, який найближчим часом ухвалить Верховна Рада України (ВР України). Секретар РНБО також прокоментував псевдовибори на окупованих територіях Донбасу та зазначив, що Верховна Рада України (ВР України) внесла низку пропозицій щодо великого пакету різнопланових санкцій, зокрема й проти тих, хто "був керівником, натхненником і організатором проведення фейкових так званих виборів на окупованій території, і проти багатьох українських підприємств, які співпрацюють з оборонним комплексом та посилюють сферу безпеки і оборони Російської Федерації".* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/cogorich-armiya-otrimala-3500-odinic-ozbroyennya/>

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

129. Бадюк М. І. Обґрунтування моделі медичної реабілітації військовослужбовців / М. І. Бадюк, І. М. Гайда // Проблеми військ. охорони здоров'я : зб. наук. пр. / Укр. військ.-мед. акад. — Київ, 2017. — Вип. 49, т. 2. — С. 3-10. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15346-49/2. Розглянуто основні моделі реабілітаційного процесу, його зміст та принципв. Представлено підходи вітчизняних та зарубіжних авторів*

щодо організації реабілітації та відновного лікування в системі надання медико-соціальної допомоги учасникам бойових дій.

130. **Ворона П. В. Шляхи соціальної реабілітації учасників українсько-російської війни на Сході України: зарубіжний досвід** / П. В. Ворона // Вісн. Нац. ун-ту цив. захисту України. Серія : Держ. упр. : зб. наук. пр. – Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2018. – Вип. 1(8). – С. 109-120.– **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17861-1(8).** *Розкрито шляхи соціальної реабілітації учасників українсько-російської війни на Сході України у розрізі вітчизняного та зарубіжного досвіду. Виокремлено найбільш ефективні технології соціальної реабілітації як за участі громадського сектору (перш за все волонтерів), так і за участі держави. Запропоновано шляхи модернізації державної політики соціальної реабілітації учасників війни на Сході України на основі досвіду США.*
Текст: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/6930/1/17.pdf>

131. **Громенко С. Чи завжди Крим належав Росії?** / Сергій Громенко // Журнал Крим Інформ. – 2018. – № 7. — С. 9. *Розглянуто сторінки історії Криму та спростування українським істориком Сергієм Громенко російських міфів щодо Криму, який юридично став російським лише 1783 року, і не раніше, і перестав ним бути 1954 року.*

132. **Дегтярьова І. Міжнародний досвід адаптації студентів-переселенців** / Ірина Дегтярьова, Юрій Кращенко // Вища школа. – 2017. – № 10. — С. 23-38. *Охарактеризовано міжнародний досвід адаптації внутрішньо переміщених осіб до середовища закладу вищої освіти, зокрема релевантний для України досвід Грузії.*

133. **Досвід проведення реабілітації військовослужбовцям з ампутованими кінцівками (із застосуванням методичних підходів країн-членів НАТО)** / А. В. Вербя, А. Ю. Кіх, О. М. Волянський, В. В. Корченко // Проблеми військ. охорони здоров'я : зб. наук. пр. / Укр. військ.-мед. акад. — Київ, 2017. — Вип. 49, т. 2. — С. 306-318. —

Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15346-49/2. Для дослідження було обстежено 21 військовослужбовця з ампутованими кінцівками, які приймали участь в бойових діях на Сході України. Організацію реабілітаційного процесу та оцінювання його ефективності розглянуто на окремому прикладі військовослужбовця С., 36 років, якому внаслідок мінно-вибухової травми було ампутовано ліву нижню кінцівку на рівні верхньої третини гомілки. Показано, що комплексний підхід до реабілітації цього комбатанта із застосуванням передових технологій, які є в країнах НАТО, дозволив ліквідувати больовий синдром, зменшити набряк кукси, збільшити силу м'язів і обсяг рухів в лівому колінному суглобі, провести протезування і опанування протезом, що в свою чергу покращило мобільність і збільшило функціональну незалежність пацієнта.

Текст: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=prvozd_2017_49%282%29_37

134. **Долаючи розломи – 2: розширення просторів миротворення в територіальних громадах України** : (аналіт. зап. на полях) / [О. Іванкова-Стецюк та ін. ; за ред. О. Іванкової-Стецюк, Г. Селещука] ; Карітас України. – Стрий : Укрпол, 2017. – 63 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: А791029.** Подано аналітичні матеріали за 7-ма фокус-груповими інтерв'ю, проведених в середовищах осіб, які здійснюють соціальне служіння в територіальних громадах Запоріжжя, Краматорська, Дніпра, Києва та Дрогобича. Проаналізовано виклики та перспективи розбудови миру в Україні.

135. **Д'ячук Ю. Організація і планування роботи комісії з питань ТЕБ та НС місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування** / Юрій Д'ячук // Надзвич. ситуація+. – 2018. – № 10. — С. 12-13. З досвіду організації та проведення групових занять для керівного складу і фахівців органів управління та сил цивільного захисту

районних (міських) ланок територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ Чернівецької області, що залучаються до проведення командно-штабних навчань і тренувань.

136. **Євдін О. Спецкурс. Цивільний захист. Практичні поради керівнику** / Олександр Євдін // Надзвич. ситуація+. – 2018. – № 10. — С. 8-11. *Рекомендації щодо виконання заходів щодо захисту населення від небезпек воєнного характеру та під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, спричинених застосуванням зброї, що проводяться в умовах особливого періоду та воєнно-політичних конфліктів.*

137. **Кердивар В. В. Аналіз передумов виникнення синдрому жертви в умовах вимушеного переселення в межах України** / В. В. Кердивар // Теорія і практика сучас. психології. – 2018. – № 2. — С. 203-206. *Проаналізовано основні детермінанти, які впливають на формування синдрому жертви у внутрішньо переміщених осіб із зони локального військового конфлікту на Сході України. Визначено комплекс основних психологічних ознак розвитку індивідуальної віктимізації осіб, які були вимушені покинути свої домівки в зоні антитерористичної операції та виїхати в інший регіон України. Текст: http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2018/42.pdf*

138. **Лурін І. А. Особливості соціально-психологічної адаптації військовослужбовців-учасників бойових дій** / І. А. Лурін, І. М. Льовкін, О. В. Числицька, В. І. Маланюк, С. Л. Борисова // Проблеми військ. охорони здоров'я : зб. наук. пр. / Укр. військ.-мед. акад. — Київ, 2017. — Вип. 49, т. 2. — С. 62-70. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15346-49/2.** *Визначено підходи до соціально-психологічної реабілітації учасників бойових дій. Особливу увагу приділено впливу існуючої системи психодинамічної корекції на повернення до норми психічного стану військовослужбовців. Текст: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S2*

139. **Новак І. Внутрішньо переміщені особи в Україні: наміри щодо повернення** / Ірина Новак // Нар. творчість та етнологія. – 2018. – № 2. — С. 55-63. *Проаналізовано динамічні зміни намірів внутрішньо переміщених осіб щодо їхнього повернення до місць постійного проживання. Визначено основні соціально-демографічні арактеристики внутрішньо переміщених осіб, які повернулися на тимчасово окуповані території.*

140. **Повстин О. В. Технологія підготовки курсантів і студентів закладів вищої освіти до управлінської діяльності в галузі безпеки людини** / О. В. Повстин // Інновац. педагогіка. – 2018. – № 3. — С. 144-149. *Розроблено педагогічну технологію підготовки курсантів і студентів закладів вищої освіти Державної служби України з надзвичайних ситуацій до управлінської діяльності, яка відображає мету, засоби, методи управлінської діяльності та умови їх ефективного застосування в галузі безпеки людини та орієнтується на основні вимоги галузі безпеки життєдіяльності щодо підготовки керівних кадрів із належним рівнем управлінської компетентності, здатних до постійного саморозвитку в управлінській діяльності.* Текст:

<http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2018/3/33.pdf>

141. **Рацлав В. В. Еколого-економічні проблеми використання та охорони водних ресурсів Донбасу** / В. В. Рацлав, С. І. Трофанчук, Т. О. Доля // Екон. форум. – 2018. – № 4. — С. 126-131. *Здійснено статистичний аналіз проблем екологічного і економічного використання водних ресурсів Донбасу з метою поліпшення екологічної ситуації в Донбасі, що сприятиме прийняттю екологічних та економічних зважених оперативних і стратегічних рішень, спрямованих на поліпшення*

екологічного ситуації в Україні. Текст: <http://eforum-Intu.com/assets/files/ekonomichnij-forum-4-zi-zminami.pdf#page=126>

142. **Соколов О. М. Юрисдикційний захист майнових прав внутрішньо переміщених осіб** / О. М. Соколов // Прикарпат. юрид. вісн. : зб. наук. пр. – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 6, т. 1. – С. 112-115. – *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17531-6/1(21)*. Обґрунтовано, що захист майнових прав внутрішньо переміщених осіб є не лише обов'язком держави, а й виконанням взятих нею зобов'язань з їх дотримання та гарантування. Саме на вирішення таких питань і повинно бути спрямоване національне законодавство. Сутність юрисдикційного захисту майнових прав внутрішньо переміщених осіб полягає у виконанні державними органами покладених на них функцій забезпечення та захисту прав таких осіб, які потребують цього через виникнення певних обставин. Текст: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v6_2017/part_1/27.pdf

143. **Ушакова І. М. Теоретичний аналіз проблеми прийняття рішень працівниками ДСНС в надзвичайних ситуаціях** / І. М. Ушакова, О. М. Міненкова // Теорія і практика сучас. психології. – 2018. – № 1. — С. 141-145. *Розглянуто підходи до проблеми прийняття рішень працівниками Державної служби з надзвичайних ситуацій. Розкрито основні концепції прийняття рішень, визначено цей процес як етап переробки інформації й вибір дій із метою зняття невизначеності. Проаналізовано специфіку прийняття рішень працівниками Державної служби з надзвичайних ситуацій, які приймають їх на різних етапах перебігу надзвичайної ситуації. Визначено основні психологічні (в основному, інтелектуальні) якості, які сприяють швидкому й ефективному прийняттю рішень.* Текст: http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2018/29.pdf

144. **Vitsukaieva K. Socio-Pedagogical Support of Anxious Children From Internally Displaced Families = Соціально-педагогічна підтримка**

тривожних дітей з внутрішньо переміщених сімей / Kateryna Vitsukaieva, Marianna Horvat // Наука і освіта. – 2018. – № 2. — С. 101-106. *Зазначено про важливість соціально-педагогічної підтримки тривожних дітей 6-9 років із внутрішньо переміщених сімей, які проживають у місцях компактного поселення. Ця категорія дітей є особливою і потребує підтримки. Мета статті полягає в розкритті результатів упровадження програми соціально-педагогічної підтримки тривожних дітей 6–9 років з внутрішньо переміщених сімей.* Текст: http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2018/2_2018/13.pdf

Статті з періодичних видань

145. **Зубенко П. Ветерани обирають бізнес** / Петро Зубенко // Вечір. Київ. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 11. *Йдеться про зустріч під назвою "Сила незламних", яка була організована Київським міським центром зайнятості й проведена у форматі "World-coffee". Учасники антитерористичної операції (АТО), які започаткували власний бізнес, активно презентували свою справу й ділились досвідом, як не залишитися після фронту на узбіччі життя.*

146. **Камінський М. "Хайтарма" нагадує про батьківщину** / Михайло Камінський // Вечір. Київ. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 11. *Йдеться про Арслана Місіратова, командира кримськотатарської сотні в зоні АТО, який сьогодні є власником кафе "Хайтарма" та очолює громадську організацію з назвою – "Кримська сотня".*

147. **Лесюк О. Про декомпресію в дії, або чому не слід нехтувати психологічною допомогою після повернення з війни** / Олексій Лесюк // Нар. армія. — 2018. — 15 листоп. (№ 46). — С. 16. *Начальник відділу психологічної підготовки управління психологічного забезпечення Головного управління морально-психологічного забезпечення Збройних сил України (ЗСУ) полковник Олексій Лесюк в інтерв'ю розповів про особливості перемикання психіки військовослужбовців із війни на мир, програму психологічної допомоги бійцям після виведення військового*

підрозділу з району операції Об'єднаних сил (ООС) та проблеми, які виникають під час її реалізації. Розкриваючи поняття декомпресії, він зазначив, що це поступове зниження психологічного напруження, яке діяло на військовослужбовця в умовах постійного стресу бойової обстановки.

Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5578-%2815-11-2018%29.pdf>

148. Михальська В. Будівництво спільного майбутнього: результати реалізації проекту з підтримки ВПО Кіровоградською облрадою / В. Михальська // Місц. самоврядування. — 2018. — № 10 (жовт.). — С. 74-76. *Йдеться про успішний досвід Кіровоградської обласної ради у впровадженні проекту з підтримки ВПО "Побудуємо майбутнє разом!". Зокрема, висвітлено та проаналізовано результати реалізації проекту. Акцентовано увагу на кількісних та якісних показниках. Зазначено, що проект запропоновано до фінансування Європейській Комісії в рамках програми «Support to Conflict Affected Communities in Ukraine» (Підтримка уражених конфліктом громад в Україні). Метою проекту є створення належних умов для проживання осіб, які опинилися під впливом конфлікту в Україні.* Текст: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2018/october/issue-10/article-39947.html>

149. Міщенко І. Маленька перемога прифронтової медицини : у напівзруйнованому війною Кримському на Луганщині відновила роботу медична амбулаторія / Іванка Міщенко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 10 листоп. (№ 212). — С. 4. *Йдеться про відкриття після капітального ремонту лікарської амбулаторії загальної практики сімейної медицини в прифронтовому селі Кримське на Луганщині. Зазначено, що місцеву амбулаторію було істотно пошкоджено під час гарячої стадії воєнного конфлікту, і відбудувати її вдалось завдяки проекту, реалізованому за кошти ООН. Голова Новоайдарської райдержадміністрації (РДА) Віктор Сергієнко наголосив, що ця амбулаторія символізує співпрацю та допомогу, яку надають Кримському регіони України та міжнародні*

організації. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/malenka-peremoga-prifrontovoyi-medicini/>

150. **Наполягаємо на позачерговому засіданні ТКГ для обговорення нелегітимних виборів на окупованому Донбасі** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 15 листоп. (№ 216). — Електрон. ресурс. *Йдеться про участь Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України), представника гуманітарної підгрупи Тресторонньої контактної групи (ТКГ) Ірини Геращенко у круглому столі на тему "Ув'язнені Україною – утримувані в ОРДЛО. Права позбавлених волі, що залишилися на тимчасово окупованій території Донбасу", організованого Секретаріатом Уповноваженого ВР України з прав людини. У своєму виступі Ірина Геращенко окреслила загрози та ризики, які несуть так звані "вибори", проведені 11 листопада на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей. За словами Ірини Геращенко "Росія прагне легітимізувати так звані "республіки" і примусити Київ до прямого діалогу із так званими представниками ОРДЛО", а також дестабілізувати політичну ситуацію в Україні напередодні президентських та парламентських виборів у 2019 р. Політик повідомила, що серед заблокованих питань гуманітарної підгрупи ТКГ – процес звільнення заручників та політв'язнів Кремля і вирішення питання переміщення осіб, засуджених до 2014 р. на Донбасі, на підконтрольну уряду України територію. Уповноважений ВР України з прав людини Людмила Денісова наголосила, що статус осіб, засуджених до 2014 р. на Донбасі, має бути врегульовано на законодавчому рівні, для чого в парламенті вже зареєстровано відповідний законопроект.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310086>

151. **Петренко А. Заступник міністра оборони з питань європейської інтеграції Анатолій Петренко: "Сила духу нескорених доводить нашу здатність протистояти зовнішній агресії"** / Анатолій Петренко ; бесіду вів Геннадій Карпюк // Уряд. кур'єр. — 2018. —

13 листоп. (№ 213). — С. 1, 4. Подано матеріали бесіди з заступником міністра оборони України з питань європейської інтеграції Анатолієм Петренком про участь української національної збірної в "Іграх нескорених" в австралійському місті Сіднеї. Проаналізовано ці спортивні змагання як феномен ціннісний та цивілізаційний, який показав всьому світові, що українська армія нескорена і здатна протистояти російській агресії. Зокрема, зазначено, що "Ігри нескорених" відіграють важливу роль у формуванні нового морально-культурного орієнтира, який має стати стандартом у ставленні до людей з особливими потребами. Прокоментовано перспективи проведення "Ігор нескорених" в Україні.

Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/zastupnik-ministra-oboroni-z-pitan-yevropejskoyi-i/>

152. **Петренко А. Invictus Games: більш ніж ігри** / Анатолій Петренко ; спілкувався Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 15 листоп. (№ 46). — С. 12-13. Заступник міністра оборони України з питань європейської інтеграції генерал-лейтенант Анатолій Петренко, який разом із главою оборонного відомства Степаном Полтораком підтримував українську збірну в Австралії, проаналізував участь України у міжнародних спортивних змаганнях "Ігри нескорених", що відбулись з 20 по 27 жовтня 2018 року у Сіднеї. Він, зокрема, зазначив, що "насправді ці ігри не є суто спортивним змаганням. Це масштабний міжнародний соціальний проект, який ... має виховувати нове покоління нескорених". Заступник міністра також зупинився на питаннях оборонної співпраці України й Австралії. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5578-%2815-11-2018%29.pdf>

153. **Правосуддя в умовах агресії на сході країни** // Юрид. вісн. України. — 2018. — 12 – 18 жовт. (№ 41). — С. 5. Подано інформацію, що 5 жовтня 2018 року експерт Центру політико-правових реформ Роман Куйбіда взяв участь у прес-брифінгу в Маріуполі, присвяченому обговоренню висновків і рекомендацій, підготовлених за результатами

дослідження "Правосуддя на Сході України в умовах збройної агресії Російської Федерації". Обговорення відбувалося за кількома напрямками: інституційна спроможність установ системи правосуддя, законодавче регулювання українського правосуддя, доступ до правосуддя, притягнення до відповідальності за злочини, вчинені за умов збройної агресії РФ.

154. **Прокопенко О.** "Сідаючи за мольберт ... ти ніби видихаєш увесь негатив і розслаблено ширяєш над минулим" / Ольга Прокопенко // Нар. армія. — 2018. — 15 листоп. (№ 46). — С. 17. *Йдеться про програму з арт-терапії для учасників АТО і членів їхніх сімей, організовану Київським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в межах міської цільової програми «Турбота», яка діє у столиці вже понад два роки. Арт-терапевтичні заняття проходять щопонеділка з 18.00 до 21.00 у майстерні молодого художниці Валерії Москвітіної на території Михайлівського монастиря. За цей час кілька сотень людей, що пройшли через горнило війни, спробували себе в живописі. Радо зустрічає мисткиня і дружин бійців та їхніх дітей. У присутності синів чи доньок ветерани стають сміливішими, відчуваючи підтримку юних нащадків. Психологи вважають, що заняття з арт-терапії здатні бодай на крок віддалити людей, уражених бойовими діями, від спогадів про війну.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5578-%2815-11-2018%29.pdf>

155. **Роботодавцям компенсують працевлаштування переселенців** // Юрид. вісн. України. — 2018. — 19 жовт. — 1 листоп. (№ 42/43). — С. 23. *Подано інформацію, що за два роки Київський міський центр зайнятості виплатив компенсацію оплати праці за працевлаштованих переселенців 79 роботодавцям. Зазначено, що для отримання компенсації роботодавцю необхідно протягом двох місяців із дня працевлаштування працівника подати центру зайнятості заяву про компенсацію витрат на оплату праці довільної форми та копії строкового трудового договору між ним і працівником або розпорядчого акта про прийняття на роботу, завірені в установленому порядку.* Текст:

<https://lexinform.com.ua/v-ukraini/robotodavtsyam-kompensuyut-pratsevlashtuvannya-pereselentsiv/>

156. **Ружжія К. Крістоф Ружжія: "Фільм Олега Сенцова "Гамер" дуже європейський і за стилістикою, і за жанром, і за тематикою"** / Крістоф Ружжія ; спілкувалася Алла Лазарева // Укр. тиждень. — 2018. — № 41 (12-18 листоп.). — С. 36-37. *Подано інтерв'ю з французьким кінорежисером Крістофом Ружжія, під час якого обговорено феномен українського кінорежисера Олега Сенцова, якому вдається з-за ґрат російської в'язниці не лише гуртувати кінематографістів світу на підтримку українських політв'язнів, а й зацікавлювати українським кінематографом західну публіку.* Текст: <https://tyzhden.ua/Culture/221024>

157. **Уретій О. "Пробігти 42 кілометри – схоже на фантастику. Але я зміг. Хочу, щоб і решта повірили – мрії здійсненні!"** / Оксана Уретій // Нар. армія. — 2018. — 15 листоп. (№ 46). — С. 9. *Йдеться про українського учасника 43-го марафону Морської піхоти США, що відбувся наприкінці жовтня у Вашингтоні (США) – ветерана АТО, колишнього контрактника 80-ї бригади Руслана Попова. Попри біль у травмованій унаслідок бойових дій нозі та ураження суглобів, він успішно фінішував у забігу на 42 км. До цього здобутку Руслан йшов довго. Його наполегливість і мотивація стали, зокрема, тими чинниками, які переконали організаторів національного відбору взяти чоловіка в команду. Адже з 70 учасників таке право отримали лише дев'ять ветеранів. Проінформовано, що у марафоні Морської піхоти взяли участь бігуни з понад 60 країн; команда України долучилася до марафону втретє.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5564-%2809-08-2018%29.pdf>

158. **Шевчук Ю. Новий склад ЦВК прагне позбутися будь-яких впливів** / Юліана Шевчук // Голос України. — 2018. — 14 листоп. (№ 215). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про першу прес-конференцію нового складу Центральної виборчої комісії (ЦВК) з нагоди 21-ї річниці її створення. Голова ЦВК Тетяна Сліпачук наголосила, що*

головна мета напередодні президентських і парламентських виборів "зробити ЦВК органом високої довіри з боку українських виборців, досягнути високих стандартів та позбавити ЦВК будь-яких політичних впливів". Секретар ЦВК Наталія Бернацька заявила про необхідність врахувати пропозиції комісії щодо фінансування на наступний рік під час ухвалення парламентом у другому читанні Державного бюджету України на 2019 р. Члени ЦВК також відповіли на запитання журналістів щодо проблеми проведення виборів на Донбасі, державного реєстру виборців, участі у виборах вимушених переселенців та захисту від кібератак. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310040>

159. Шурма І. Єдина інформаційна система щодо соціального захисту внутрішньо переміщених осіб та Єдиний реєстр осіб, зниклих безвісти, мають бути створені негайно / Ігор Шурма // Голос України. — 2018. — 20 листоп. (№ 219). — Електрон. ресурс. Подано текст виступу народного депутата України Ігоря Шурми, присвяченого проблемі захисту прав та соціального забезпечення внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Наголошено на необхідності завершення створення єдиної інформаційної системи щодо соціального захисту ВПО, посилення контролю за наданням грошової допомоги на всіх рівнях та забезпечення координації роботи уповноважених органів з цього питання. Також акцентовано увагу на недостатній увазі з боку влади до категорії осіб, зниклих безвісти внаслідок збройного конфлікту, та членів їхніх сімей. Зазначено, що потрібно вжити невідкладних заходів для реалізації положень Закону "Про правовий статус осіб, зниклих безвісти", зокрема, забезпечити створення Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, та затвердити положення про порядок його ведення. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310237>

Міжнародний досвід вирішення конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

160. **Богданович В. Основні тенденції змін у воєнній політиці провідних країн світу на початку XXI століття** / В. Богданович, А. Сиротенко // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Серія: Військ. та техн. науки. – Хмельницький, 2017. - № 3(73). – С. 29-41. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14788-3(73)** *Розглянуто основні тенденції змін у воєнній політиці провідних країн світу та їх поглядів на реалізацію свої геополітичних інтересів в умовах глобалізації. Визначено основні тенденції змін середовища безпеки та роль і місце військової сили у міжнародних стосунках. Обґрунтовано потреби у нових підходах до процесу вироблення воєнної політики України.*

161. **Вронська Т. Феноменологія війн: природа і цивілізаційно-гуманітарний вимір** / Тамара Вронська, Олександр Лисенко // Сторінки воєн. історії України : зб. наук. ст. / Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2017. – Вип. 19.– С. 8-16. – **Шифр зберігання в бібліотеці: Бп14362-19.** *Розглянуто комплекс питань, пов'язаних з цивілізаційними вимірами Другої світової війни. Простежено вплив світового збройного конфлікту на морально-психологічний стан людей, зміну ціннісних орієнтирів, правовий нігілізм, структуру соціальних відносин, формування стратегій виживання, життєвий рівень і стандарти існування пересічних людей. Проаналізовано наслідки світової війни у віддаленій перспективі, проведено аналогії з сучасними локальними збройними конфліктами та війнами. Висвітлено різні форми державного терору та репресій за тоталітарних режимів.*

Текст: http://resource.history.org.ua/publ/Sviur_2017_19_3

162. **Канцір В. Міжнародний тероризм як "непереборна сила" для світової спільноти** / В. Канцір // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка" : зб. наук. пр. – Львів, 2017. – № 876: Юридичні науки. – С. 269-275. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп2543-876** *Розкрито явище сучасного*

тероризму, який у всіх своїх формах і проявах, за масштабами та інтенсивністю, за жорстокістю перетворився сьогодні на одну з найбільш гострих та нагальних проблем глобальної значущості.

163. Корнієнко Д. М. Досвід адміністративно-правового забезпечення службово-бойової діяльності військових формувань із правоохоронними функціями у країнах із федеративним устроєм / Д. М. Корнієнко // Прикарпат. юрид. вісн. : зб. наук. пр. – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 6, т. 2. – С. 58-61. – *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17531-6/2(21)*. Розкрито зміст поняття "федеративна держава". Вивчено досвід адміністративно-правового забезпечення службово-бойової діяльності військових формувань із правоохоронними функціями у країнах із федеративним устроєм правління, зокрема Російській Федерації (як країні-агресорі) та Сполучених Штатах Америки (як стратегічному партнері), для подальшого впровадження в Україні. Текст: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v6_2017/part_2/14.pdf

164. Телелим В. Розгляд питання можливості протидії незаконним збройним формуванням силами штурмових груп прикордонних підрозділів швидкого реагування / В. Теплим, А. Курашкевич // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Серія: Військ. та техн. науки. – Хмельницький, 2017. – № 3(73). – С. 139-154. - *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14788-3(73)* Проведено аналіз щодо визначення основних способів дій незаконних збройних формувань у зоні проведення антитерористичної операції (АТО). Обґрунтовано основні завдання, які доцільно покласти на штурмові групи прикордонних підрозділів швидкого реагування.

165. Yakoviyk I. V. The international legal cooperation between Ukraine and the European Union in Building modern system of European security = Міжнародно-правове співробітництво України і Європейського Союзу у будівництві сучасної системи європейської безпеки / I. V. Yakoviyk, E. Sherliakova // Проблеми законності : зб. наук.

пр. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків, 2018. — Вип. 141. — С. 185-201. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14233-141.**

Висвітлено проблеми у сфері безпеки, з якими стикається Україна на шляху до європейської інтеграції. Російська агресія по відношенню до України є ключовою проблемою з точки зору забезпечення безпеки в Європі. Оскільки Україна за сучасних умов неспроможна забезпечити свій суверенітет і територіальну цілісність, вона вимушена активізувати співробітництво з міжнародними організаціями, насамперед з Європейським Союзом і НАТО у сфері безпеки. Проаналізовано особливості партнерства України та ЄС, обумовлене зміщенням акцентів співробітництва сторін з економіки у сферу безпеки у зв'язку із протистоянням між Росією і Україною. Висвітлено заходи, що з 2014 р. здійснює ЄС з метою надання допомоги Україні в питанні реалізації реформи сектора безпеки. Акцентовано увагу на окремих аспектах проекту Угоди про асоціацію, відповідно до якого передбачалося співробітництво України з ЄС у сфері безпеки та оборони. Однак через позицію Нідерландів, яка відмовлялася ратифікувати Угоду, Європейська рада у грудні 2017 р. ухвалила документ, який відкрив шлях до завершення ратифікації Угоди. Хоча окремі експерти вважають, що ухвалене рішення нічого не змінює в Угоді про асоціацію і не обмежує Україну в співробітництві і зближенні з ЄС, у ньому були зафіксовані неприємні для України моменти. Так, підтвердження співпраці ЄС з Україною у сфері безпеки супроводжується уточненням стосовно відсутності у Союзу зобов'язань щодо того, що ЄС чи держави-члени ЄС повинні забезпечити гарантії колективної безпеки або іншу військову допомогу або підтримку Україні; визнання метою Угоди про асоціацію встановлення більш тісних і тривалих відносин між Україною і ЄС не означає надання статусу кандидата на вступ до Євросоюзу, а також не передбачає жодних зобов'язань присвоєння такого статусу Україні в майбутньому. Разом з тим визначено, що у разі, якщо Україна досягне суттєвого прогресу на

шляху вступу до ЄС, то питання про її членство в Європейському Союзі може бути розглянуте. Тоді Україна зможе повною мірою отримати гарантії своєї безпеки. Текст: plaw.nlu.edu.ua/issue/download/8066/3388

Статті з періодичних видань

166. Віхров М. Воля до спротиву : які чинники впливають на здатність націй не капітулювати в довготривалих збройних конфліктах / Максим Віхров // Укр. тиждень. — 2018. — № 41 (12–18 листоп.). — С. 14-15. Наведено дані Gallup International, згідно з якими два роки тому захищати Батьківщину зі зброєю в руках були готові 62 % українців (і чоловіків, і жінок), тоді як для Західної Європи середній показник становив близько 25 %. Однак, російська агресія чиниться не лише військовими засобами. Зазначено, що Росія тисне на нас економічно, демонстративно знущається з українських заручників, намагається деморалізувати та дестабілізувати українське суспільство. Викладено результати дослідження "Які чинники визначають волю націй до спротиву?", презентованого у вересні 2018 р. в Центрі Арройо (підрозділі корпорації RAND, що займається стратегічними дослідженнями на замовлення уряду та військового керівництва США). Цей дослідницький проект був ініційований для оцінки можливого сценарію конфлікту на Корейському півострові, а також сценарію за участю Росії та країн – членів НАТО. Наголошено, що наша ситуація досить специфічна, оскільки на Донбасі ведеться гібридна війна за обмеженого застосування військових засобів і за якнайширшого – всіх інших. Саме у військовій сфері позиції України видаються найсильнішими. Незважаючи на очевидну перевагу Росії, Україна змогла зробити майже неможливе: дати відсіч у 2014 р., привести до ладу армію і навіть запустити її модернізацію. Військові втрати, пік яких припав на 2014–2015 рр., не паралізували українське суспільство, а радше забезпечили зворотний ефект, описаний дослідниками RAND: вони змусили суспільство усвідомити, наскільки високими є ставки, задіяли національні почуття та стимулювали публічну

підтримку. Втім, попри все, час грає проти нас. За класифікацією RAND, російсько-українська війна вже скоро перейде в категорію довготривалого конфлікту (п'ять років і більше), а це актуалізує "втому" від неї та інші негативні чинники невійськового гатунку. Текст:

<https://tyzhden.ua/Society/221034>

167. **Островський О. Наскільки непохитною є стратегічна стабільність?** / Олександр Островський // Нар. армія. — 2018. — 8 листоп. (№ 45). — С. 9. *Висвітлено питання стратегічної стабільності, яке, переважно, сконцентровано на відносинах між Сполученими Штатами Америки й Російською Федерацією (РФ) і зводиться до закликів відновити режими контролю над озброєнням. Наголошено, що сьогодні, коли нинішній світовий порядок дедалі більше розхитується через суперництво наймогутніших держав, регіональних конфліктів і появу нових технологій, стратегічна стабільність, якам здавалася надійною із часів закінчення "холодної війни", знову опинилася під загрозою.* Текст:

<http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5577-%2808-11-2018%29.pdf>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
21 листопада 2018 р.**